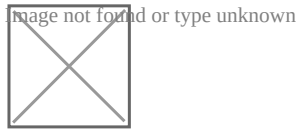

Ο Μοναχισμός δεν είναι άρνηση της ζωής, είναι άρνηση της αμαρτωλής ζωής! (Χρίστος Κρικώνης, Ομ. Καθηγητής Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ.)

/ [Πεμπτουσία](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση:<http://bitly.com/1LOyR7I>]

Από την «ξένη» αυτή «πολιτεία» τους οι μοναχοί διαμηνύουν σε όλο τον κόσμο ότι αρνούμενοι τις ανέσεις και τα αγαθά του κόσμου και θυσιάζοντας την ανάπαυση σε εργασία και την τροφή σε νηστεία α) ακολουθούν μία επίμοχθη ζωή, η οποία συνοδεύεται με αδιάλειπτη προσευχή και με δάκρυα μετανοίας, με αγρυπνία και ιδρώτες όσους δεν χύνονται σε κανένα άλλο μέρος της γης· «ου γάρ έδωκαν ύπνον τοίς οφθαλμοίς αυτών ουδέ των πόνων ανάπausιν»· β) ότι έτσι κατορθώνουν την κοινωνία με την υπερβατή και θεία πραγματικότητα και έχουν την πνευματική χαρά να επιτυγχάνουν την επικοινωνία με τον Θεό, απολαμβάνοντας πρωτίστως αυτό το φως του Θεού. Το θείο φως το οποίο ενεργεί, ζωοποιεί και μεταμορφώνει σε φως ό,τι εγγίζει[19] και γ) ότι αποτελούν μια επίγεια πολιτεία με οικουμενικό, πανορθόδοξο και δημοκρατικό χαρακτήρα, εξαρτώμενοι εκ του κόσμου μόνον από της πλευράς επανδρώσεώς τους[20], αφού στα μοναστήρια μόνο πεθαίνουν και δεν γεννιούνται. Υπάρχει όμως σ' αυτά εγγύηση για την πνευματική συνέχεια της ζωής της Εκκλησίας ως θεανθρώπινης κοινωνίας. Στον μοναχισμό υπάρχει βιολογική ασυνέχεια και οι μοναχοί δεν έχουν πλέον γονείς μετά την μοναχική κουρά τους, αφού αποσυνδέονται από τους φυσικούς προγόνους τους· δεν έχουν επίσης παιδιά και φυσικούς διαδόχους[21]. Αλλά έχουν γονείς, τους πνευματικούς γέροντές τους και αποκτούν πνευματικά παιδιά, τους υποτακτικούς τους[22].

Εν κατακλείδι ο Ορθόδοξος Μοναχισμός, ως πολυδιάστατη πνευματική ενότητα, κατά την μακραίωνη ιστορική πορεία του ανέδειξε τα υψηλότερα πνευματικά επιτεύγματα και παρουσίασε τα ευγενέστερα πολιτιστικά δημιουργήματα της ανθρώπινης σοφίας.

Όμως δεν υπήρξε μόνο φορέας πνευματικότητας και παράγων πολιτισμού, αλλά κατά διαστήματα είχε και πλευρές σκιερές, περιόδους παρακμής, ελλείψεις και παρεκκλίσεις της κυρίας αποστολής του. Υπήρξαν γεγονότα σκιερά, τα οποία βεβαίως παρουσιάζονται σε κάθε ανθρώπινη κοινωνία ή κοινωνική ομάδα, και τα οποία, επειδή αποτελούν μεγάλης σημασίας πραγματικότητα, έχουν προκαλέσει την προσοχή και έχουν επισύρει το ενδιαφέρον όλου του πνευματικού και μη κόσμου, αλλά και την κριτική αξιολόγησή τους.

Το βέβαιο πάντως είναι ότι υπήρξαν αντικρουόμενες απόψεις και παρεξηγημένες κριτικές, οι οποίες έφθασαν στο σημείο να χαρακτηρίσουν τον Μοναχισμό ως άρνηση ζωής και φυγή εκ του κόσμου και τους μοναχούς ως αντικοινωνικά στοιχεία, τα οποία δεν προσφέρουν τίποτε το χρήσιμο ούτε για τους εαυτούς τους ούτε για την κοινωνία, ότι είναι ένα είδος άχρηστο, μή παραγωγικό, κοινωνικά ανωφελές και ως τοιοῦτο έπρεπε να συρρικνωθεί μέχρι τελείας εξαφάνισής του

. Ερωτήματα πολλών είναι: Αποσυρόμενοι από την κοινωνία, δεν αποστερούνται της ευκαιρίας να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους σ' αυτήν; Δεν στερούνται της δυνατότητας να δημιουργήσουν ευσεβείς οικογένειες; Αποσύρονται για να αποφύγουν τους αγώνες της ζωής και να μή μπορούν να στεφανωθούν κατά την «νόμιμον άθλησίν» τους στους κοινωνικούς και οικογενειακούς αγώνες; Αποσύρονται για να παραδοθούν στην αδράνεια και αμεριμνησία μακριά από τους αγώνες και τους πόνους που βιώνουν οι βιοπαλαιστές της καθημερινής ζωής; Είναι τα ερωτήματα πολλών.

Με τον τρόπο αυτό, ενώ ο Μοναχισμός εμφανίζεται ως άρνηση της ζωής ή του κόσμου, στην πραγματικότητα όμως είναι άρνηση της αμαρτωλής ζωής και κατάφαση της πραγματικής - αληθινής εν Χριστώ ζωής. Ο «απράγμων» μοναχικός βίος είναι ουσιαστικά μια «πολυπράγμων» πνευματική μέριμνα για την απόκτηση της πραγματικής ζωής του Θεού[24]. Είναι η πεμπτουσία της χριστιανικής διδασκαλίας, η δυναμικότερη, η πληρέστερη και συνεπέστερη αύτοέκφρασή του.

[Συνεχίζεται]

19. Βλ. Συμεών Ν. Θεολόγου, Κατηχήσεις Κεφάλαια 94, Κατήχηση 2,28,16,4.22. Κυρίως Ηθικός 5, 13 κ.ά. Βλ. Β. Krivochain, Μέσα στο φως του Χριστού, Άγιος Συμεών ο Νέος Θεολόγος (949-1022). Βίος-Πνευματικότητα-Διδασκαλία, μετφ. Π. Σκουτέρη, Θεσσαλονίκη 1983, σ. 277. Χ. ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ, Συμεών ο Νέος Θεολόγος (Βίος-Έργα-Διδασκαλία) Αθήναι 2002, σ. 136 έξ και Χ. Κρικώνη, Η Πνευματική Τελειότητα (στα νηπτικοασκητικά έργα νηπτικών Πατέρων συγγραφέων). Ιδίως στις Κατηχήσεις Συμεών του Νέου Θεολόγου, εκδ. Αποστολική Διακονία, Αθήναι 2007, σσ. 123-132.
20. Βλ. Π. Χρήστου, Το μήνυμα του Αγίου Όρους, μν. έργ., σ. 95-96.
21. Βλ. Ιωάννου Σιναΐτου, Κλίμαξ 3, 9, PG 88, 633-664D.
22. Βλ. Γ. Μαντζαρίδου, Η βιολογική ασυνέχεια της μοναχικής ζωής ως εγγύηση για την πνευματική συνέχεια της ζωής της Εκκλησίας, 600^η Αμφιετηρίς. Πρακτικά Πανελληνίου Μοναστικού Συνεδρίου (18-20 Απριλίου 1990), έκδοση Ι. Μ. Μεταμορφώσεως - Μεγάλου Μετεώρου, Άγια Μετέωρα 1990, σ. 211-217.
23. Βλ. Αρχιμ. Γεωργίου Καψάνη, καθηγουμένου Ι. Μονής Γρηγορίου Αγίου Όρους, Η περί Μοναχισμού διδασκαλία των Αγίων Ιεραρχών Γρηγορίου του Παλαμά και Νεκταρίου Πενταπόλεως των θαυματουργών, 600^η Αμφιετηρίς. Πρακτικά Πανελληνίου Μοναστικού Συνεδρίου (18-20 Απριλίου 1990), σ. 181 έ.
24. Κατά τον Κλήμεντα Αλεξανδρέα, Προτρεπτικός προς Έλληνας, PG 8, 224 Α «...ο εκζητών τον Θεόν την ιδίαν πολυπραγμονεί σωτηρίαν».